

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School - 2 Mozaïek te HASSELT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Pedagogisch geheel	104513-116061
Instellingsnummer	116061
Instelling	Vrije Lagere School - 2 Mozaïek
Directeur	Geertje SWARTENBROEKX
Adres	Kiewitstraat 101 - 3500 HASSELT
Telefoon	011-21.02.20
Fax	011-24.17.86
E-mail	mozaiek@kt-scholengroep.be
Website	www.kt-scholengroep.be
Bestuur van de instelling	VZW Kanunnik Triestscholen
Adres	Zegestraat 40 - 3500 HASSELT
Scholengemeenschap	KT-scholengroep
Adres	Zegestraat 40 - 3500 HASSELT
CLB	Vrij CLB Regio Hasselt
Adres	Jan Palfijnlaan 2 - 3500 HASSELT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	02-03-2015, 03-03-2015, 05-03-2015, 06-03-2015, 09-03-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	09-03-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	26-03-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Hilde SCHOOFs
Teamleden	Ann VANANROYE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Lager onderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	10
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	13
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	13
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	14
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	15
4.1 Deskundigheidsbevordering	15
4.2 Leerbegeleiding	16
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	21
6.1 Wat doet de school goed?.....	21
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?	22
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	23
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	23

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken

(zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Lagere School Mozaïek 2 gelegen in de Kiewitstraat 101 te Hasselt. De school vormt een pedagogische eenheid met de Vrije Lagere School Mozaïek 1, Zegestraat 40 te Hasselt en maakt samen met de kleuterschool deel uit van de kindercampus Mozaïek. Deze pedagogische eenheid profileert zich als één school en bestaat uit twee vestigingsplaatsen. Vestigingsplaats Zegestraat huisvest de kleuterschool en de eerste en de tweede graad van de lagere school. De derde graad is ondergebracht in de vestigingsplaats Kiewitstraat. De vestigingsplaatsen zijn maar een paar honderd meter van elkaar verwijderd en liggen allebei in de Banneuxwijk, een buitenwijk van Hasselt. Een grote heterogeniteit naar taal en naar sociale herkomst kenmerkt deze woonwijk. De schoolpopulatie is een weerspiegeling van de buurt. De school profileert zich als een school waar warmte en veiligheid sleutelbegrippen zijn. Het schoolteam gelooft erin dat elk kind en elke medewerker recht heeft op een kwalitatief en ononderbroken leerproces. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 23 en 24 februari 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. Ze onderzocht de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands en wereldoriëntatie de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de leerbegeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen van het leergebied Nederlands wijst uit dat het schoolteam aan de verwachtingen van de overheid voldoet. De onderwijzers slagen er in om een leerplangericht, volledig en gradueel opgebouwd aanbod te realiseren. Ze hanteren een onderwijsleerpakket voor de stoffering van het aanbod maar gaan hier flexibel en kritisch mee om en maken het aanbod kindvriendelijk en voor kinderen herkenbaar. Hierbij verliezen ze de leerplanrealisatie niet uit het oog. De onderwijzers leveren inspanningen om werk- en groeperingsvormen aan te bieden die de leerlingen toelaten om actief en coöperatief leerinhouden te verwerken maar de intensiteit ervan is leerkrachtafhankelijk. Het valt op dat sommige teamleden vlot een onderwijsstijl hanteren die zorgt voor interactie en leerlingeninitiatief en anderen daarin nog zoekende zijn. Vermeldenswaard zijn de initiatieven die de leerkrachten nemen om de kinderen in hun taalontwikkeling te begeleiden en te ondersteunen en de waardevolle acties die er genomen worden om het leesplezier te stimuleren en het leesproces aan te wakkeren.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen van wereldoriëntatie wijst uit dat het schoolteam over weinig valide en betrouwbare outputgegevens beschikt. De onderwijzers streven naar een leerplangerichte werking maar de huidige aanpak voldoet niet. Een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod en een valide evaluatiepraktijk voor alle domeinen ontbreken vooralsnog. Een kritische analyse van de bestaande planningsdocumenten en deze herleiden tot functionele en volledige instrumenten dringt zich op. Wel is het lovenswaardig dat de meeste teamleden, vanuit een leerlinggerichte aanpak met activerende werkvormen en uitdagende activiteiten, hun onderwijspraktijk gestalte geven. Het dynamisch en efficiënt gebruik van wandplaten, tijd- en ruimtekaders kan de school met grotere doelgerichtheid en functionaliteit aanwenden. Hierbij kan elke leerkracht vanuit een reflectief vermogen de eigen onderwijspraktijk analyseren en indien nodig bijsturen.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus stelt duidelijk dat zowel de leerbegeleiding als de aandacht voor de deskundigheidsbevordering duidelijk aangestuurde processen zijn, die de kwaliteit van het onderwijs positief beïnvloeden. Het hele schoolteam werkt aan een school- en klasklimaat waar kinderen zich veilig en thuis voelen. Een hoog welbevinden en een zorgzame en respectvolle omgang, die het samenleven op school bevorderen, zijn belangrijke basisvoorwaarden. De uitgeschreven zorgvisie vindt in toenemende mate een doorleefde uitwerking op de klasvloer, waarbij de onderwijzers de eerstverantwoordelijken zijn voor zorg. Een transparant, gestructureerd en gecoördineerd zorgbeleid biedt vele kansen om tegemoet te komen aan de verschillen tussen en de noden van de leerlingen en aan de behoeften van de onderwijzers. Het schoolteam maakte afspraken over het opsporen van kinderen met noden en over het signaleren van de zorgbehoeften. Het formuleren van een concrete zorgvraag ter voorbereiding van het zorgoverleg kan nog aan kwaliteit winnen.

Wat de deskundigheidsbevordering betreft, stelt de onderwijsinspectie vast dat het beleidsteam kansen creëert om van en met elkaar te leren. Zowel op niveau van de scholengemeenschap als op schoolniveau worden daartoe verschillende acties opgezet en worden leerkrachten gestimuleerd om zich verder professioneel te ontwikkelen. Toch rest er hier de uitdaging om ervoor te zorgen dat de teamleden voldoende tijd en overleg hebben om schooleigen prioriteiten verder doelgericht af te werken alsook het systematisch delen van de vergaarde kennis met elkaar.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat een gedreven, professioneel en dynamisch beleidsteam samen met de zorgcoördinatoren het schoolteam aanstuurt. Tijdens het wekelijkse ankeroverleg zetten zij de bakens uit. Diverse ondersteunende netwerken en de open overlegcultuur bevorderen het 'samen school maken'. Het beleidsteam kan rekenen op gedreven en enthousiaste teamleden die over de nodige ontwikkelingsdynamiek beschikken. Om de schoolvisie verder te concretiseren werkt het team jaarlijks welgekozen prioriteiten, die gevat zijn in een cyclisch driejarenplan, uit. Toch schuilt er hier de uitdaging om naast het geven van impulsen meer gerichte inhoudelijke aansturing en didactische opvolging te garanderen.

Vanuit een kritische ingesteldheid maken de teamleden werk van de interne kwaliteitszorg. Het beleidsteam hanteert hiervoor verschillende methodieken maar kan zich nog meer toespitsen op verschillende in de school aanwezige outputgegevens om de onderwijskwaliteit in kaart te brengen en eventueel bij te sturen. Ook het optimaliseren van de communicatie, zodat alle schoolparticipanten tijdig op de hoogte zijn van het reilen en zeilen van de schoolorganisatie, is nog een werkpunt. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en de geselecteerde overige regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving'. Wel rekent de onderwijsinspectie erop dat de school zorgt voor de ontbrekende milieumelding.

De onderwijsinspectie formuleert een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor het leergebied wereldoriëntatie. Het schoolteam moet vanuit de visie van het leerplan een volledig, evenwichtig, gradueel opgebouwd en wereldoriënterend aanbod realiseren om zo te voldoen aan haar maatschappelijke opdracht. De onderwijsinspectie rekent hiervoor op de gedrevenheid van het team om dit tekort met veel enthousiasme weg te werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere school bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is gradueel opgebouwd. Alle domeinen komen voldoende evenwichtig aan bod. De degelijke zorgwerking met aandacht voor een preventieve basiszorg biedt garanties voor de ondersteuning van de leerlingen.

Curriculum	Om de leerplandoelen te realiseren, maakt de school met uitzondering van het
Onderwijsaanbod	eerste leerjaar gebruik van eenzelfde onderwijsleerpakket dat bij de aankoop
<i>Referentiekader</i>	vergeleken werd met het leerplan. Door deze studie wisten de onderwijzers enig
<i>Planning</i>	overaanbod te traceren en hierover afspraken te maken. Vanuit een bezorgdheid
<i>Evenwichtig en volledig</i>	om de lessen zo kindvriendelijk mogelijk aan te bieden en om te voldoen aan de
<i>Samenhang</i>	hedendaagse verwachtingen van het leerplan springen de onderwijzers flexibel
<i>Brede harmonische vorming</i>	om met het gebruik van het onderwijsleerpakket. Ze durven lessen weglaten en
<i>Actief leren</i>	compenseren de niet gegeven activiteiten door een ander aanbod. Ze waken
	erover dat de leerplandoelen aan bod komen. De doordachte toevoegingen of
	wijzigingen betekenen een meerwaarde voor de taalontwikkeling van de
	leerlingen.

In het eerste leerjaar ontwikkelden de onderwijzers een eigen kindgerichte lees- en schrijfmethode, waarin de ruimte geboden wordt om kinderen te laten lezen en schrijven op hun ontwikkelingsniveau. Vanuit de totale beleving streven de onderwijzers succeservaringen na met het accent gelijktijdig op leestechiek, leesbegrip en leesplezier. De zelfontwikkelde methode werd eveneens vergeleken met het leerplan wat resulteert in een dekkende leerplanrealisatie.

Voor de kinderen realistische en motiverende taken vormen regelmatig het startpunt van activiteiten. De teamleden hebben doorgaans aandacht voor gevarieerde, betrokkenheidsverhogende en activerende werkvormen maar het hanteren hiervan verschilt van onderwijzer tot onderwijzer. Ondanks de verschillen in de uitvoering slaagt het team er over het algemeen in om een leeromgeving te creëren die de betrokkenheid van leerlingen verhoogt. Het is vermeldenswaard hoe sommige onderwijzers bij aanvang van de les de doelen kenbaar maken en bij wijze van afronding reflecteren in hoeverre de vooropgestelde doelen al dan niet bereikt zijn.

Diverse leesinitiatieven bevorderen het leesplezier en hebben een positief effect op het leesrendement. Ouders worden gestimuleerd om hun kind ook thuis te begeleiden. Illustratief hiervoor zijn de leeskoffers van het eerste leerjaar waar ouders uitgenodigd worden om samen op een zinvolle manier bezig te zijn met taal met als doel het stimuleren van het spreken, het lezen, het denken en de werkhouding. Daarnaast beschikken de klassen over boekenhoeken die regelmatig aangevuld worden met actuele boeken.

Hierdoor kunnen de leerlingen in de klassen over een breed, actueel en aantrekkelijk boekenaanbod beschikken. Ook de samenwerking met 'de bibtruck' en de deelname aan de jeugdboekenweek bieden mogelijkheden om het leesplezier en de -gierigheid te bevorderen.

De school organiseert sinds kort lestijden anderstalige nieuwkomers en stelt doelen voor het bevorderen van de taalvaardigheid en de sociale integratie van deze leerlingen voorop. Op basis van een individueel werkplan wordt een onderwijsaanbod op maat uitgewerkt. Centraal hierbij staan het (op een speelse wijze) aanleren en uitlokken van het Nederlands, waardoor de leerling zich betrokken kan voelen bij het schoolgebeuren en zo snel als mogelijk in het klasleven kan integreren.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

De noodzakelijke leermiddelen om de leerplandoelen Nederlands te realiseren zijn aanwezig. Sommige onderwijzers beschikken over een digitaal schoolbord, gebruiken dit vlot en zetten het functioneel in.

Het onderwijsleerpakket voorziet in denkstrategieën en structurerende schema's. De aanwezigheid van deze denkkaders aan de klaswanden om het leerproces te ondersteunen, is sterk verschillend.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers evalueren de talige competenties voornamelijk op basis van de toetsen van het onderwijsleerpakket. Verschillende leerkrachten bewerken deze toetsen of maken toetsen bij. Hierbij blijven zij waken over een evenwichtige evaluatie van het volledige aanbod.

In het leerlingvolgsysteem screenen de onderwijzers de competenties. Bijkomend neemt een aantal onderwijzers gestandaardiseerde tests af voor spelling en lezen. Deze gegevens vormen voornamelijk de basis voor remediëringsacties op leerling- of klasniveau.

Een aantal onderwijzers heeft in toenemende mate aandacht voor het breed evalueren om de realisatie van moeilijk meetbare doelen in kaart te brengen. Zo is de evaluatie voor spreken in die klassen onder andere gebaseerd op criteria en aandachtspunten.

In het eerste leerjaar werd er in het begin van dit schooljaar een screeningstoets afgenomen om de schoolse taalvaardigheid van de leerlingen te meten met als doel te detecteren welke leerlingen extra zorg en ondersteuning nodig hebben. Het is opmerkelijk dat de zorgcoördinator deze resultaten onmiddellijk heeft aangewend om de kinderen een extra taalbad te geven.

De leerlingen van het zesde leerjaar nemen deel aan de proeven van de onderwijskoepel. Het is nog geen gewoonte om deze resultaten op schoolniveau te analyseren en te gebruiken om gerichte acties op te zetten om het onderwijsleeraanbod bij te sturen.

Begeleiding De onderwijzers dragen de kinderen een warm hart toe met respect voor ieders
Leerbegeleiding eigenheid. De klasleerkracht is de spilfiguur die zorgt dat elk kind profiteert van
Beeldvorming het onderwijsaanbod en die inspanningen levert om het talige
Zorg onderwijsleerproces af te stemmen op de leerbehoeften en de beoogde doelen.

De beeldvorming ontstaat voornamelijk op basis van de informatie uit het leerlingvolgsysteem, de overgangsgesprekken en het vele informele overleg. Herhalingsoefeningen uit het leerpakket verfijnen en nuanceren dit beeld. Om de verdere vorderingen in kaart te brengen, worden voornamelijk de leerpakketgebonden en eigen toetsen gebruikt. Sommige onderwijzers nemen nog bijkomend gestandaardiseerde testen af. Zij vinden dit noodzakelijk om het beeld van de leerlingen nog verder te kunnen verfijnen via de foutenanalyses.

Alle onderwijzers zetten in op een preventieve basiszorg. Een gedifferentieerde onderwijsaanpak waarbij de onderwijzer geregeld klasintern of -extern ondersteuning krijgt, zorgt ervoor dat de meeste leerlingen de nodige begeleiding krijgen. Om in te spelen op de verschillen tussen de leerlingen benutten de onderwijzers vooral de differentiatiemogelijkheden aangereikt door het onderwijsleerpakket, geven ze extra ondersteuning en verlengde instructie en hanteren ze concreet materiaal. Sommige klasleerkrachten differentiëren ook in het huiswerk en de toetsen.

Voor leerlingen met specifieke noden of hardnekkige talige problemen voorziet de klasleerkracht, in samenspraak met het zorgteam en de ouders, in ondersteunende maatregelen. De concrete aanwending hiervan stoelt op duidelijke afspraken. Het schoolteam staat open voor de samenwerking met externe hulpverleners. Kinderen met een leervoorsprong krijgen een uitdagend aanbod. Indien noodzakelijk kunnen leerlingen terugvallen op aparte of individuele leertrajecten, al komt dit sporadisch voor.

3.1.1.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De lagere school bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in onvoldoende mate. Planning, uitvoering en evaluatie zijn niet op elkaar afgestemd. Het schoolteam beschikt over te weinig valide en betrouwbare evaluatiegegevens om gefundeerde uitspraken te doen over het bereiken van de eindtermen voor alle domeinen.

Curriculum Het schoolteam bevindt zich in het derde schooljaar van een
Onderwijsaanbod optimaliseringstraject voor wereldoriëntatie. Vorig schooljaar lag de uitwerking
Referentiekader van deze prioriteit stil maar dit schooljaar werd de draad terug opgepikt. Via de
Planning organisatie van werkdagen, waarbij voor elk leerjaar een afgevaardigde
Evenwichtig en volledig leerkracht deelneemt, wil de school werk maken van haar verticale samenhang
Samenhang door de opmaak van een leerlijn.
Brede harmonische vorming
Actief leren

De onderwijzers hebben stappen gezet in het ontwikkelen van een meer kwaliteitsvol en kindgericht aanbod voor wereldoriëntatie. De school stelde een document op waar ze op basis van vier grote thema's (in beweging, de tijd vliegt, op ontdekking en alles leeft) per leerjaar de aangeboden klsthema's in onderbrengt. Zo werd het onderwijsaanbod op schoolniveau in kaart gebracht en leerinhouden met elkaar vergeleken. Doel was om overlappingen op het spoor te komen en om de thematische aanbreng te stimuleren.

Veeleer vanuit verantwoordingsperspectief leggen de meeste teamleden een recent opgesteld schema per graad of per klas voor dat de relatie legt tussen de leerplandoelen en de thema's. De inspectie waardeert de inspanningen maar stelt toch nog meerdere hiaten in het aanbod vast. Bovendien blijkt uit de analyse dat sommige doelen nog te eng worden geïnterpreteerd. Vanuit ontwikkelingsperspectief kan het schoolteam deze schema's nog verder aanvullen en bijsturen. Het vormt dan ook een uitdaging om kritisch om te gaan met de bestaande overzichtslijsten en ervoor te zorgen dat deze volledig zijn om een functioneel gebruik ervan te kunnen waarborgen. Geëxpliciteerde afspraken binnen de graad over wie welke doelen zal aanbieden zijn hierbij essentieel.

Voor de inhoudelijke stoffering van de thema's inspireert het schoolteam zich op divers bronnenmateriaal. De thema's sluiten aan bij de jaarkring, actuele gebeurtenissen, interessevelden van leerkrachten en leerlingen of schoolinitiatieven. De onderwijzers streven naar krachtige leeromgevingen met aandacht voor werkelijkheidsgericht onderwijs.

Leeruitstappen, meerdaagse extra-murosactiviteiten, de inzet van experts en klas- en schoolprojecten maken het wereldoriënterend aanbod werkelijkheidsnabij, het leren tastbaar en functioneel en versterken de samenhang met andere leergebieden. In de klassen benutten de onderwijzers de lessen wereldoriëntatie niet alleen om bijkomende kansen voor Nederlands te creëren maar gaat er ook gerichte en systematische aandacht naar de integratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en sociale vaardigheden.

Fotomaterialen en filmpjes op de website en de verschillende klasblogs getuigen van een grote betrokkenheid van de leerlingen tijdens klas- en schooloverschrijdende activiteiten of projecten. Lovenswaardig is de uitwerking van het schoolproject 'samenleven' dat gestoeld is op de waarden: veiligheid, respect en verantwoordelijkheid en heel wat overkoepelde doelen van wereldoriëntatie omvat.

De verschillen in leerkrachtenstijl zijn opvallend. De meeste onderwijzers stimuleren het zelfontdekkend en onderzoekend leren. Ze voorzien betekenisvolle opdrachten die beroep doen op de natuurlijke exploratiedrang van kinderen. Leerlingen krijgen kansen om waar te nemen, te experimenteren en zelfstandig bronnen te gebruiken. In andere klassen nemen de onderwijzers de touwtjes nog stevig in handen, wat leidt tot een overwegend leerkrachtgestuurde aanpak met beperkte interactie tussen de leerlingen.

Er is aandacht voor de actualiteit, zowel dichtbij als veraf. In sommige klassen gebeurt dit systematisch in andere klassen dan weer eerder spontaan of als leerlingen iets meebrengen. Nog niet in alle klassen worden de mogelijkheden benut om vanuit de actualiteit leerinhouden beklijvend te duiden en te koppelen aan aspecten van tijd en ruimte.

Het team heeft aandacht voor activiteiten in het kader van verkeers- en mobiliteitseducatie. Deze lessen gaan door in de klas of op de speelplaats, maar ook op straat in reële situaties. De praktische voetgangers- en fietsproef zijn hierin een hoogtepunt. De school plant ook acties die kaderen binnen gezondheidseducatie.

Materieel beheer Het schoolteam beschikt over voldoende materialen ter ondersteuning van het leerproces van de leerlingen. De nodige tijd- en ruimtekaders zijn aanwezig in de klassen, maar een reflectie over het dynamisch en functioneel gebruik ervan is aangewezen. De eigen ervaringen en de belevingswereld van de leerlingen vormen weinig het referentiekader bij de opbouw ervan. De ruimtekaders worden nauwelijks aangevuld vanuit de onderwijspraktijk.

Uitrusting
Leermiddelen

Een 'omgevingsboek' zoals het leerplan aanhaalt om het programma wereldoriëntatie voldoende te kunnen afstemmen op de eigen schoolcontext is niet voorhanden.

Voor het domein techniek beschikt de school over specifieke materialen waar leerlingen proefondervindelijk aan wetenschapsinitiatie kunnen doen. Bronnengebruik en ICT- ondersteunende media worden aangewend om de verlevendiging van het onderwijs te ondersteunen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De school beschikt over weinig valide gegevens waarmee ze het al dan niet bereiken van de eindtermen via de leerplandoelen kan aantonen. De mate waarin leerkrachten op een structurele manier de vooropgestelde doelen evalueren, is veeleer beperkt. Het doelbewuster en doelgericht gebruik van het leerplan biedt hier kansen om de evaluatie verder te verfijnen, te verbreden en te verdiepen. De onderwijzers groeien in het besef dat vormen van breed evalueren en observeren tijdens de veelvuldig voorkomende onderzoekende houdingen, interessante outputgegevens kunnen opleveren. Een aantal leerkrachten experimenteert al eens met alternatieve evaluatievormen of aspecten van zelfevaluatie. Het schoolteam is er zich van bewust dat de aandacht voor een breed gamma aan evaluatiemethodieken die de ontwikkeling op het vlak van kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes evenwichtig weergeeft, ontbreekt. Het overwicht aan 'weetkunde' spoort weinig met de richtlijnen van het leerplan.

In het leerlingvolgsysteem zijn er weinig sporen terug te vinden over de talenten, de mogelijkheden of de beperkingen van de leerlingen met betrekking tot dit leergebied. Wel kunnen de onderwijzers van een aantal kinderen specifieke interesses verwoorden.

De mate waarin de evaluatie aanleiding geeft tot differentiatie en remediëring is leerkrachtafhankelijk. Tegenvallende resultaten geven weliswaar aanleiding om één of meerdere inhoudelijke aspecten te herhalen maar worden weinig benut om zorgbrede of zorgverbredende initiatieven op te zetten. De optimalisering van de evaluatiepraktijk biedt op termijn perspectief om ook hierin te groeien.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Binnen de lessen wereldoriëntatie zorgen de onderwijzers voor een aangenaam en een stimulerend klasklimaat. Er worden werkvormen aangeboden waarbij er specifieke aandacht uitgaat naar sociale en relationele vaardigheden. De onderwijzers hebben oog voor de totale ontwikkeling van de leerlingen. De beeldvorming over de groei in wereldoriënterende competenties geschiedt vanuit de observatie van het klaswerk en de evaluatiepraktijk.

De zorgwerking slaat hoofdzakelijk op de directe ondersteuning van de leerlingen bij het uitvoeren van opdrachten en taken. De onderwijzers hebben hierbij een goed zicht op de leerlingen die meer aansturing behoeven.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school spoort de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op. De rondgang van de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk gebeurde recent. De opmerkingen zijn opgenomen in het jaaractieplan en in het globaal preventieplan.

Tijdens het bezoek ter plaatse stelt de onderwijsinspectie vast dat de school niet beschikt over de vereiste milieumelding.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperiodes en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Het schoolteam beschikt over een uitgeschreven visie op deskundigheidsbevordering. Hierin wordt de expliciete verwachting geformuleerd dat de onderwijzers verantwoordelijk zijn voor hun eigen leerproces. De school wordt er omschreven als een professionele organisatie waarbij leren deel uitmaakt van de job. Naast de verschillende vormen van leren zoals collegiaal overleg, reflectie, dialoog ... inventariseert het nascholingsplan de studiedagen, de individuele vormingen georganiseerd binnen de scholengemeenschap en door externen en de inspirerende lectuur.

Ondersteuning Het beleidsteam creëert heel wat mogelijkheden om de professionaliteit van de onderwijzers te bevorderen. De schooleigen teamgerichte nascholing is meestal gelinkt aan een prioriteit. Ook op niveau van de scholengemeenschap wordt er jaarlijks een gezamenlijke pedagogische studiedag georganiseerd, dit schooljaar rond het thema: zorg. Vorig schooljaar startte de scholengemeenschap met de Kathee-academie. Onderwijzers uit de verschillende scholen expliciteerden hun leervraag. Het opzet was om onderwijzers met dezelfde leervraag in eenzelfde leertraject te laten zetelen maar meerdere onderwijzers geven aan dat ze in een ander leertraject participeren omdat hun eerste keuze volzet was. Zij komen meermaals samen. Enkele voorbeelden van leertrajecten zijn 'Rots en water', 'Kracht verzamelen door rust en verstillig', 'Brede zorg' en 'Breinontwikkeling'. Het schoolteam verwoordt dat de opgezette leertrajecten en de visie erachter namelijk kennis en ervaringen uitwisselen veelbelovend zijn maar uiten ook hun bezorgdheid dat deze veel tijd in beslag nemen en er daardoor waardevolle kansen en tijd verloren gaan om schooleigen prioriteiten gezamenlijk uit te werken. Hoewel het beleidsteam hiervoor een creatieve oplossing zoekt, zoals de organisatie van de werkdagen, vormt het toch een uitdaging voor de scholengemeenschap om hierin een gezond evenwicht te zoeken. Naast de teamgerichte nascholingen is er ook ruimte voor individuele vormingen. Deze sluiten eerder aan bij de persoonlijke behoeften van de onderwijzer. De verkregen informatie stroomt hoofdzakelijk door binnen het leerjaar en nog in mindere mate op schoolniveau. De goede samenwerking met externen, zoals de medewerker van het centrum voor leerlingenbegeleiding en de begeleiders geïntegreerd onderwijs, schept kansen om de professionaliteit van de teamleden te verhogen.

Het leren van en met elkaar krijgt kansen. De wekelijkse overlegmomenten per leerjaar, het zorgoverleg, de personeelsvergaderingen en de werkdagen zijn hiervan mooie praktijkvoorbeelden. Ook de open sfeer waarbij onderwijzers bij elkaar gaan hospiteren, zijn verrijkend voor het uitbouwen van hun deskundigheid en leiden tot een collegiale ondersteuning.

Doeltreffendheid Nagaan of de deskundigheidsbevordering doeltreffend is, gebeurt hoofdzakelijk op niveau van de scholengemeenschap via een enquête en een klankbordgroep met verschillende onderwijzers uit verschillende scholen. De bevindingen zijn weergegeven in een voortgangsrapport.

Het schoolteam brengt de effecten van de nascholingen op korte en langere termijn nog minder in kaart, waardoor de kwaliteit en de doeltreffendheid van het eigen professionaliseringsbeleid nog minder wordt bewaakt. Het schoolteam onderzoekt nog weinig of de actuele aanpak voldoende ondersteunend is voor de schoolwerking.

Ontwikkeling Binnen het schoolteam heerst er een klimaat van vernieuwingsbereidheid. De onderwijzers staan open voor vernieuwingen en voor verdere professionalisering. Ze willen nieuwe dingen uitproberen. Dit vormt de basis voor de verdere schoolontwikkeling. Er is een grote openheid en een aangename en professionele werksfeer. De onderwijzers zetten zich in om hun onderwijskwaliteit steeds te verbeteren. Tijdens het wekelijkse structurele paralleloverleg krijgen de onderwijzers de kans om de eigen klaswerking te bespreken. Ze beamen dat dit overlegmoment waardevolle kansen biedt voor een verdere ontwikkeling en om de gelijkgerichtheid en de gezamenlijke doelgerichtheid te optimaliseren.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Binnen de leerbegeleiding vonden er in het verleden vele wissels plaats wat enigszins bijdroeg tot weinig continuïteit en een beperkte implementatie van een breed gedragen zorgwerking. Daar bracht het huidige leiderschap verandering in en zorgde voor twee vaste ankerfiguren die gedreven en enthousiast hun schouders onder het ambt van zorgcoördinator zetten. Zij worden bijgestaan door drie hardwerkende zorgleerkrachten. Samen vormen zij het zorgteam. Binnen het zorgteam bestaat er een taakafbakening en neemt ieder lid zijn verantwoordelijkheid op. De school investeert momenteel stapsgewijs in de uitbouw van een transparante zorgstructuur. De onderwijsinspectie neemt een sterke ontwikkelingsdynamiek waar. Continuïteit en stabiliteit zal de verdere uitbouw van de leerbegeleiding duidelijk ten goede komen.

De school beschikt over een uitgeschreven zorgvisie als richtlijn voor een zorgbrede aanpak, gelinkt aan de schoolvisie. Daarin vermeldt ze: 'Als zorgbrede school hebben wij oog voor elk kind. Zo wordt het mogelijk het beste in het kind naar boven te halen en het zoveel mogelijk kansen te bieden. Dit betekent voor onze school dan ook een drievoudige opdracht: zorgbreedte om alle kinderen optimale kansen te geven, zorgbreedte wordt zorgverbreding als het kind een andere zorgbehoefte heeft en overleg en samenwerking tussen de school en externen.'

Om deze visie te concretiseren hanteert het schoolteam een zorgcontinuüm als referentiekader om de leerbegeleiding aan te sturen en op te volgen. Er werden doelen en acties geformuleerd op school-, leerkracht- en leerlingniveau.

Binnen het zorgcontinuüm staat de uitwerking van de brede basiszorg voorop maar de vooropgestelde doelstellingen en de daaraan gekoppelde acties zijn echter weinig concreet geformuleerd en vaag uitgewerkt. Dat leidt ertoe dat de leerkrachten zorginitiatieven volgens best vermogen invulling geven en er diversiteit op de klasvloer waarneembaar is. Het huidige zorgteam is zich hiervan bewust.

Het schoolteam investeert tevens sterk in een school- en klasklimaat waarin kinderen graag naar school komen, zich veilig en geborgen voelen en hierdoor kansen krijgen tot een hoge betrokkenheid. De aandacht voor de sociale en emotionele ontwikkeling van de kinderen via tal van acties is hier niet vreemd aan en ondersteunt de leerbegeleiding.

Ondersteuning Het beleid wendt de lestijden, die ze genereert vanuit de socio-emotionele status van de leerlingen, aan om zorgondersteuning in te richten. Voor de uitwerking ervan wordt er gebruik gemaakt van een duidelijke organisatiestructuur om een efficiënte ondersteuning te bieden aan alle klassen. Elk leerjaar kan op afgesproken vaste uren een beroep doen op de ondersteuning van een zorgleerkracht. Het is lovenswaardig dat de school evolueert van een overwegend klasexterne ondersteuning naar een meer klasinterne ondersteuning.

Het schoolteam besteedt aandacht aan de eerstelijnszorg en opteert ervoor om de leerlingen van nabij op te volgen en zoveel mogelijk preventief in te grijpen. De klasleerkrachten hebben de opdracht en de verantwoordelijkheid om kort op de bal te spelen tijdens het onderwijsleerproces. Er zijn afspraken in verband met differentiatie maar op klasniveau zijn er duidelijke verschillen in de uitwerking. Om de vorderingen van de kinderen op te volgen en de noden en de behoeften van de leerlingen te detecteren, benutten de leerkrachten naast de eigen en leerpakketgebonden toetsen, ook de gegevens uit de klasscreenings. De klasleerkrachten screenen twee keer per schooljaar het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties van de leerlingen. Het ingevoerde digitale registratiesysteem bevordert een transparante beeldvorming. Daarnaast nemen sommige onderwijzers nog een aantal genormeerde toetsen af. Dit is echter geen schoolgeplogenheid waardoor de evolutie van het kind doorheen de jaren voor deze tests niet in kaart gebracht kan worden.

Het structurele tweewekelijkse overleg tussen de klasleerkracht en de zorgcoördinator vormt de draaischijf voor de leerbegeleiding. In een open en veilige sfeer bespreken de klasleerkracht en de zorgcoördinator welke begeleiding de kinderen nodig hebben en hoe zij als leerkracht daarbij ondersteuning wensen. Voor het opsporen, signaleren en begeleiden van de kinderen met extra noden zijn duidelijke afspraken, procedures en documenten ontworpen. Bij de aanmelding van kinderen met noden gebruiken de leerkrachten een sjabloon waarin zij niet alleen het probleem, maar ook de reeds ondernomen stappen en de hulpvraag formuleren. Hoe concreet en duidelijk de zorgvraag geformuleerd wordt, is leerkrachtafhankelijk en kent nog groeikansen. Vermeldenswaardig is dat er naast de zorgvraag ook steeds ingezoomd wordt op de sterke punten van de betrokken leerling.

Voor kinderen die nood hebben aan hulpverlening op langere termijn worden tijdens het multidisciplinair overleg begeleidingstrajecten uitgewerkt. Leerlingen met ontwikkelings- of leerstoornissen kunnen terugvallen op ondersteunende maatregelen. De school werkte hierrond een beleid uit. Het accepteren van de ontwikkelings- of leerstoornis zelf vormt hierbij een belangrijk uitgangspunt. De school levert inspanningen om ouders van kinderen die speciale aandacht vergen, snel te betrekken bij het hulpverleningsproces. De zorgcoördinator organiseert de contacten en de overlegmomenten tussen de school, de ouders en de externe hulpverleners. De communicatie en de samenwerking met externe ondersteuners bieden ruime impulsen voor een meer gedragen en geïntegreerde hulpverlening.

Doeltreffendheid Daar de uitwerking van de leerbegeleiding sinds kort een nieuwe dynamiek kreeg, is het nog te vroeg om de doeltreffendheid hiervan na te gaan. Wel plannen de zorgcoördinatoren op het einde van het schooljaar een evaluatie van de zorgwerking.

Niettegenstaande een formele evaluatie over de huidige zorgwerking nog dient te gebeuren, evalueren de zorgcoördinatoren constant bepaalde acties om meer effect uit de zorgwerking te halen en bijsturingen door te voeren. Ook het leiderschap beschikt over voldoende responsief vermogen om de hedendaagse verwachtingen voor de leerbegeleiding een plaats te geven en probeert de juiste mensen op de juiste plaats te zetten. Leerlingenresultaten worden nog in mindere mate op schoolniveau aangewend om de leerbegeleiding verder uit te bouwen.

Ontwikkeling Het zorgteam kan haar uitdagingen binnen de zorg duidelijk toelichten. De groei in het verstrekken van een brede basiszorg en de uitbouw van een krachtige leeromgeving blijft een opdracht voor alle teamleden. Vanuit de positionering naar de buitenwereld als een warme en zorgzame school wil de school blijven openstaan voor elk kind, maar verliest ze de draagkracht en de haalbaarheid niet uit het oog.

Er wordt regelmatig deelgenomen aan nascholingen om de eigen deskundigheid te bevorderen ten voordele van de zorgwerking. De zorgcoördinatoren volgen een aantal nascholingen om zich in hun opdracht te verdiepen, nieuwe inzichten te introduceren en het team beter te kunnen begeleiden in vernieuwingsprocessen. Ook leerkrachten volgen individueel of in groep navormingen rond deze materie.

Het beleidsteam investeert duidelijk in een verdere ontwikkeling van de leerbegeleiding. Het zorgt ervoor dat de mensen van het zorgteam de nodige expertise hebben om leerkrachten en leerlingen te ondersteunen. Dat de zorgcoördinator van de kleuterafdeling sinds dit schooljaar instaat voor de leerbegeleiding in het eerste leerjaar is hiervoor illustratief. Zo krijgt het leren van en met elkaar alle kansen en wordt de continuïteit tussen beide afdelingen in sterke mate bevorderd.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Deze lagere school maakt deel uit van de kindercampus Mozaïek. De voorbije jaren was er enige discontinuïteit in het beleid. Daardoor kwamen het beleidsvoerend vermogen van de school en het uitwerken van prioriteiten in het gedrang. Recent stuurt een gedreven, professioneel en dynamisch beleidsteam de lagere school aan. Dit beleidsteam bestaat uit drie directeurs. Er zijn formele afspraken over hun taakinvulling toch vinden ze het ook belangrijk dat de onderwijzers bij elk lid van het beleidsteam terecht kunnen. Om samen zorg te dragen voor het leven in de school, om samen richting te geven en om zorgzaam verbonden te zijn, komen het beleidsteam en de zorgcoördinatoren van de kindercampus wekelijks samen tijdens het ankeroverleg.

Het beleidsteam ziet het als zijn belangrijkste taak om de lijnen uit te zetten, de schoolvisie verder te concretiseren en deze koers te bewaken. Om dit te realiseren werkt het schoolteam jaarlijks welgekozen prioriteiten uit. Recentelijk zijn deze prioriteiten gevat in een cyclisch driejarenplan. Het beleidsteam kan onder meer voor de uitwerking van de prioriteiten een beroep doen op gedreven en enthousiaste teamleden die beschikken over de nodige ontwikkelingsdynamiek. Tijdens de werkdagen ontwikkelen een afgevaardigde per leerjaar en een directeur materialen in functie van de prioriteiten. Daarna stellen ze dit voor aan het hele schoolteam. Daardoor wordt er een breed draagvlak gecreëerd. Toch schuilt er binnen de uitwerking van de prioriteiten nog een uitdaging om vanuit het beleidsteam naast het geven van impulsen te zorgen voor een gerichtere aansturing en opvolging.

Diverse ondersteunende netwerken en de open overlegcultuur bevorderen het 'samen school maken' en het 'samen verantwoordelijk zijn'. Tijdens het veertiendaagse zorgoverleg bespreken de zorgcoördinator en de onderwijzer de zorgen van hun leerlingengroep. Er is daarbij aandacht voor het coachen van de onderwijzer om het klasgebeuren efficiënter te laten verlopen. Het beleidsteam neemt nog in mindere mate initiatieven om het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten en de gemaakte afspraken op te volgen. Daardoor gaan er kansen verloren voor het geven van gerichte feedback en om waarderend aanwezig te zijn.

Visieontwikkeling Het schoolteam profileert zich als een school waar warmte en veiligheid sleutelbegrippen zijn. De visie en de missie vermelden dat zij geloven dat elk kind en elke medewerker recht heeft op een kwalitatief en ononderbroken leerproces in een veilige en warme leeromgeving in verbondenheid met zichzelf, de andere, de wereld en het levensgeheel. De visie is doorleefd door de teamleden en bewerkstelligt een gezamenlijke doelgerichtheid.

Besluitvorming Het beleidsteam streeft een participatief beleid na. De personeelsvergaderingen, de wekelijkse briefings en het structurele overleg zijn de belangrijkste formele overlegmomenten om tot beslissingen te komen en om de gelijkgerichtheid te bevorderen.

Recent maakt het schoolteam gebruik van een digitaal platform om de communicatie tussen alle actoren te bevorderen. Toch verwoorden nog meerdere onderwijzers dat de communicatie geoptimaliseerd kan worden zodat de verstrekte informatie tijdig iedereen bereikt.

Kwaliteitszorg Vanuit een kritische ingesteldheid vraagt het beleidsteam zich steeds af of ze de 'goede dingen' doen en of ze die 'goede dingen' goed doen. De leuze van het schoolteam is dan ook 'Mozaïek blinkt in en blinkt uit'. Tijdens het 'inblinken' kijkt het schoolteam kritisch naar haar werking. Het beleidsteam hanteert hiervoor verschillende methodieken en ziet zelfevaluatie als de motor voor verbeteringen.

Het behoort nog niet tot de schoolcultuur om de verzamelde outputgegevens te analyseren. Zo worden de resultaten van de koepeltoetsen en van de testen uit het leerlingvolgsysteem niet gebruikt om op schoolniveau de onderwijskwaliteit in beeld te brengen, te borgen of te verbeteren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leerkracht- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam voorziet in een leerplandoelgericht, volledig, domeinevenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod voor Nederlands.
- De onderwijzers nemen waardevolle initiatieven om de kinderen in hun taalontwikkeling te begeleiden en te ondersteunen en ondernemen acties om het leesplezier te stimuleren en het leesproces aan te wakkeren.
- De onderwijzers leveren inspanningen om een kindvriendelijk en voor leerlingen herkenbaar onderwijs aan te bieden.
- Het schoolteam is zich er in toenemende mate van bewust dat het leerplan steeds meer het referentiekader dient te worden om het onderwijsaanbod te plannen.
- Binnen het leergebied wereldoriëntatie vertrekken de thema's en projecten vanuit realistische contexten en streven de meeste onderwijzers werkelijkheidsgericht onderwijs na.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De wijze waarop het huidige zorgteam haar leerbegeleiding organiseert én realiseert, geregeld evalueert, bijstuurt en ondersteunt, biedt vele kansen om tegemoet te komen aan de verschillen tussen en de noden van de leerlingen en aan de behoeften van de onderwijzers.
- Het beleidsteam bevordert de professionaliteit van de teamleden door nascholing te organiseren in functie van gekozen prioriteiten, de teamleden te stimuleren om deel te nemen aan nascholingen en het leren van en met elkaar alle kansen te geven.
- De teamleden vertonen een grote bekommernis en gedrevenheid om binnen een veilig pedagogisch schoolklimaat het welbevinden van de leerlingen te verhogen en het samenleven op school te bevorderen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleidsteam streeft naar een participatief beleid en investeert in ondersteunende netwerken die het 'samen school maken' bevorderen.
- Het schoolteam bestaat uit gedreven en enthousiaste teamleden die beschikken over de nodige ontwikkelingsdynamiek om een verdere schoolontwikkeling te garanderen.
- Het schoolteam maakt werk van haar interne kwaliteitszorg en hanteert vanuit een kritische ingesteldheid verschillende vormen van zelfevaluatie.
- Het beleidsteam creëert functionele overleg- en werkmomenten die het gedeeld leiderschap ondersteunen en bijdragen tot een groeiend collegiaal werkklimaat met een positief effect op de klas- en de schoolwerking.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden kunnen de bestaande planningsdocumenten kritisch analyseren en herleiden tot functionele en volledige instrumenten voor de bewaking en de bijsturing van de volledigheid van het onderwijsaanbod.
- De onderwijzers kunnen de in het klasbeeld aanwezige wandplaten, ondersteunende schema's, ruimten en tijdkaders op elkaar afstemmen, doelgericht opbouwen en een actuele, dynamische invulling geven.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De onderwijzers kunnen nog groeien in het formuleren van een duidelijke en concrete zorgvraag.
- Binnen de deskundigheidsbevordering kunnen de onderwijzers de opgedane kennis vergaard tijdens individuele vormingen of leertrajecten systematischer met elkaar delen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleidsteam kan bij de realisatie van innovatieprocessen of schoolafspraken de focus verbreden van het geven van impulsen naar een meer gerichte aansturing en concrete didactische opvolging op de klasvloer.
- Het beleidsteam kan meer werk maken van een efficiënte communicatie zodat alle schoolparticipanten tijdig op de hoogte zijn van het reilen en zeilen van de schoolorganisatie.
- Het schoolteam kan de verzamelde outputgegevens systematisch analyseren om op schoolniveau de onderwijskwaliteit in kaart te brengen, het goede te borgen en eventuele bijstellingen door te voeren.
- Het beleidsteam kan samen met de scholengemeenschap erover waken dat er voldoende tijd en overleg kan worden uitgetrokken om schooleigen prioriteiten verder doelgericht af te werken.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam moet vanuit de visie van het leerplan een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd wereldoriënterend aanbod realiseren om zo te voldoen aan haar maatschappelijke opdracht.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **09-03-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde SCHOOFS de inspecteur-verslaggever	Geertje SWARTENBROEKX de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	